

Sygn. akt I C 1587/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku, Wydział I Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: SSR Piotr Połczyński

Protokolant: staż. Damian Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 stycznia 2016 r. w G. sprawy

z powództwa B. M.

przeciwko D. C.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. ustala, że powód ponosi koszty procesu w 100% i pozostawia ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt I C 1587/14

UZASADNIENIE

Powód B. M. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego D. C. kwoty 5.000,-zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. Uzasadniając swoje żądanie podał, że w dniu 8 grudnia 2013 r. nabył od pozwanego samochód osobowy B. (...) z 2001 r. za kwotę 15.000,-zł, przy czym D. C. zapewnił go, że pojazd jest bardzo dobrze technicznie utrzymany oraz bezawaryjny. W dniu 16 grudnia 2013 r. powód stwierdził, że automatyczna skrzynia biegów w pojeździe jest uszkodzona, o czym nie był informowany w momencie zakupu pojazdu. Naprawa została wyceniona w serwisie (...) w R. na kwotę 5.000,-zł. Pismem z dnia 18 grudnia 2013 r. B. M. złożył reklamację z tytułu niezgodności towaru z umową oraz zażądał od D. C. obniżenia ceny o kwotę dochodzoną pozwem.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 18 marca 2014 r. Sąd uwzględnił dochodzone przez powoda w niniejszym postępowaniu roszczenie.

W sprzeciwie i w dalszym toku postępowania, wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, pozwany stwierdził, iż w chwili sprzedaży pojazd był sprawny i bardzo dobrze technicznie utrzymany, a powód nie wniósł żadnych zastrzeżeń w tym zakresie. Podniósł też, że podczas (...) wprowadzał samochód w poślizg na śniegu, pomimo że automatyczna skrzynia biegów nie nadaje się takiej jazdy, gdyż może ulec uszkodzeniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 grudnia 2013 r. B. M. kupił od D. C., za kwotę 15.000,-zł, samochód osobowy B. (...), rocznik 2001 r.

/niesporne; potwierdzone umową z dnia 8 grudnia 2013 r. – k. 6/

Przebieg pojazdu w chwili zakupu przekraczał 200.000 km.

/niesporne/

Przed zakupem powód obejrzał samochód i odbył jazdę próbną, po której nie wnosił żadnych zastrzeżeń co do stanu technicznego pojazdu.

/niesporne; potwierdzone zeznaniami E. C. – k. 107 i pozwanego – k. 120/

Przed zakupem powód został poinformowany o konieczności wymiany klocków hamulcowych i wycieraczek.

/niesporne; potwierdzone zeznaniami E. C. – k. 107 i pozwanego – k. 120/

W chwili zakupu pojazdu przez powoda, pojazd ten był sprawny. Sprawna była również skrzynia biegów.

/niesporne; potwierdzone zeznaniami E. C. – k. 107 i pozwanego – k. 120/

Pojazd był utrzymany w dobrym stanie technicznym.

/ dowód: zeznania E. C. – k. 107, zeznania pozwanego – k. 120, zeznania P. R. – k. 104/

W kilka dni po zakupie powód zatelefonował do pozwanego z informacją, iż zapaliła się kontrolka skrzyni biegów. Pozwany zaproponował pomoc, ale powód stwierdził, że kontrolka zgasła i wszystko jest w porządku.

/dowód: zeznania pozwanego – k. 120/

W dniu 16 grudnia 2013 r. skrzynia biegów w pojeździe uległa awarii.

/niesporne/

Przyczyną awarii skrzyni biegów było zużycie eksploatacyjne.

/dowód: zeznania E. C. – k. 107, zeznania pozwanego – k. 120, zeznania P. R. – k. 104, opinia biegłego – k. 129-138; wyjaśnienia ustne biegłego – k. 182/

Wartość pojazdu na dzień 8 grudnia 2013 r. w stanie nieuszkodzonym wynosiła 15.000,-zł, a w stanie uszkodzonym wynosiłaby 12.000,-zł.

/opinia uzupełniająca biegłego – k. 151/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Ustalając okoliczności sprawy (przy uwzględnieniu, że w znacznej mierze były one niesporne), Sąd oparł się – w zakresie ustalonego stanu faktycznego – na powołanych w poprzedzającej części niniejszego uzasadnienia dokumentach, które nie były przez żadną ze stron kwestionowane i nie budziły wątpliwości Sądu oraz na zgodnych zeznaniach świadków i pozwanego. Co do opinii biegłego, to w części, w jakiej zadaniem biegłego było ustalenie przyczyn awarii skrzyni biegów i stwierdzenie, czy istniały one już w momencie sprzedaży pojazdu powodowi, Sąd miał na uwadze, iż ze względu na sprzedaż samochodu przez powoda ustalenie tych okoliczności w sposób absolutnie pewny nie było możliwe, a twierdzenia opinii należało ocenić w zestawieniu z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, przy uwzględnieniu wskazań doświadczenia życiowego.

Powód dochodził obniżenia ceny sprzedaży, powołując się na wadę rzeczy sprzedanej. Uprawnienie takie przewidywał art. 560 § 1 zd. 1 k.c. w brzmieniu sprzed 25 grudnia 2014 r., znajdujący zastosowanie na gruncie stanu faktycznego niniejszej sprawy zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014 r., poz. 827). Po myśli art. 559 k.c. w brzmieniu sprzed 25 grudnia 2014 r., sprzedający nie ponosi odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady fizyczne rzeczy sprzedanej powstałe po przejściu niebezpieczeństwa na kupującego (wyznaczonej chwilą jej wydania – art. 548 § 1 k.c.), chyba że wynikły one z przyczyny tkwiącej poprzednio w rzeczy sprzedanej. Odnotowania

wymaga, iż zagadnienie rozkładu ciężaru dowodu na gruncie tego unormowania uznać należy za sporne. Prezentowany był zarówno pogląd, iż to kupującego obciąża obowiązek wykazania, że wada fizyczna, która ujawniła się po wydaniu rzeczy przez sprzedawcę, wynika z przyczyny tkwiącej już poprzednio w rzeczy sprzedanej (tak: C. Żuławska, [w:] G. Bieniek, Kodeks cywilny, Komentarz. Zobowiązania, 2011, t. II, pkt 2; J. Jezioro, [w:] E. Gniewek, Machnikowski, Kodeks cywilny, Komentarz 2013, art. 559, Nb 2; A. Brzozowski, [w:] K. Pietrzykowski, Komentarz 2011, t. II, art. 559, Nb 4, K. Haładyj, [w:] K. Osajda, Kodeks cywilny, Komentarz t. II, s. 1072), jak i zapatrywanie, że art. 559 k.c. uzasadnia posługiwanie się domniemaniem wyniknięcia wad z przyczyny tkwiącej już poprzednio w rzeczy sprzedanej i w konsekwencji modyfikuje rozkład ciężaru dowodu, jako przepis w tym zakresie szczególnie w stosunku do art. 6 k.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 listopada 2003 r., III CK 115/02, Legalis nr 226247), a także stanowisko, zgodne z którym kwestia ciężaru dowodu co do podstaw wyłączenia odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi wymaga uwzględnienia okoliczności konkretnej sprawy i nie nadaje się do tworzenia reguł generalnych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2000 r., II CKN 305/00, Legalis 76562).

Zdaniem Sądu orzekającego brak jest w świetle art. 559 k.c. w brzmieniu znajdującym zastosowanie w niniejszej sprawie podstaw pozwalających na formułowanie domniemania, iż wady fizyczne rzeczy sprzedanej wynikły z przyczyny tkwiącej w niej poprzednio. Zastosowanie winna znaleźć tu co do zasady ogólna reguła dowodowa z art. 6 k.c. W świetle treści art. 559 k.c. w rozpatrywanym brzmieniu brak odpowiedzialności sprzedającego za wady, które powstały po wydaniu rzeczy sprzedanej (art. 548 § 1 k.c.), stanowi bowiem regułę, zaś jego odpowiedzialność przewidziana została jako wyjątek. Przyjęcie zatem domniemania, że wady rzeczy sprzedanej powstałe po przejściu niebezpieczeństwa na kupującego wynikły z przyczyny już uprzednio tkwiącej w rzeczy sprzedanej, pozostaje w sprzeczności z wyraźną treścią przedmiotowego unormowania.

Gdyby zresztą art. 559 k.c. w brzmieniu sprzed 25 grudnia 2014 r. wprowadzał domniemanie wyniknięcia wady powstałej po wydaniu rzeczy z przyczyny tkwiącej już poprzednio w rzeczy sprzedanej, to zbędne byłoby wprowadzenie przepisu art. 556² k.c., przewidującego *expressis verbis* domniemanie istnienia wady fizycznej lub jej przyczyny w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego (co istotne, przepis ten dotyczy jedynie sytuacji, gdy kupującym jest konsument).

W niniejszej sprawie – w której istotne znaczenie ma fakt, iż powód nabył samochód 12-letni, ze skrzynią biegów po regeneracji, o przebiegu znacznie przekraczającym 200.000 km i w konsekwencji powinien był liczyć się z koniecznością naprawy lub wymiany poszczególnych jego elementów w najbliższym czasie – obowiązkiem powoda było wykazanie, że wada skrzyni biegów wynika z przyczyny tkwiącej uprzednio w rzeczy sprzedanej.

Zdaniem Sądu powód powyższego nie wykazał.

Odpowiedzialność sprzedawcy za wady fizyczne rzeczy sprzedanej odnosi się oczywiście również do rzeczy używanych, nie dotyczy jednak sytuacji, gdy zmniejszenie wartości lub użyteczności rzeczy jest normalnym następstwem jej prawidłowego używania.

Co wymaga zaakcentowania, powód nie wykazał, na czym konkretnie polegało stwierdzone uszkodzenie automatycznej skrzyni biegów. Z treści złożonego przezeń pisma z dnia 16 grudnia 2013 r. sporządzonego przez B. (...) (pismo – k. 7 akt sprawy) powyższe bowiem nie wynika.

O tym zaś, że ujawniona wada wynika z przyczyny tkwiącej w skrzyni biegów przed wydaniem powodowi samochodu przez pozwanego nie może świadczyć w żadnym razie sam fakt wystąpienia awarii w krótkim czasie od momentu nabycia pojazdu (po zaledwie kilku dniach).

W konsekwencji powód roszczenia swojego nie udowodnił.

Gdyby jednak nawet przyjąć, że art. 559 k.c. w brzmieniu znajdującym zastosowanie w niniejszej sprawie wprowadzał domniemanie, że wady powstała w rzeczy sprzedanej po przejściu niebezpieczeństwa na kupującego wynika z przyczyny tkwiącej już poprzednio w rzeczy sprzedanej, to powództwo i tak nie zasługuje na uwzględnienie.

Jakkolwiek opinia biegłego nie wskazuje konkretnej przyczyny awarii (co jest zrozumiałe, jeśli zważyć, że samochód został przez powoda sprzedany, a biegły nie miał możliwości dokonania oględzin uszkodzonej skrzyni biegów), a wnioski biegłego, które nie są, i – co w okolicznościach sprawy nie budzi wątpliwości – nie mogły być, jednoznaczne i kategoryczne, mają w konsekwencji charakter w pewnym stopniu hipotetyczny, to jednak – co istotne – stwierdzenie w opinii pisemnej z dnia 10 sierpnia 2015 r., że awaria nie powstała w jednej chwili, lecz rozwijała się przez pewien czas, zostało poparte powołaniem się przez biegłego na przebieg pojazdu (str. 8 opinii, k. 136 akt sprawy). Również składając podczas rozprawy w dniu 18 stycznia 2016 r. ustne wyjaśnienie do złożonej w sprawie opinii pisemnej, biegły stwierdził, że awaria pozostaje w związku z przebiegiem pojazdu (ustne wyjaśnienia biegłego - k. 182 akt sprawy).

Oceniając te konkluzje w świetle wskazań doświadczenia życiowego, uwzględniając przebieg pojazdu, mając na względzie zeznania pozwanego i świadków potwierdzające dobry stan techniczny pojazdu i niesporny fakt niezgłoszenia przez powoda jakichkolwiek zastrzeżeń w tym zakresie w chwili zakupu pojazdu i bezpośrednio po zakupie, Sąd doszedł do przekonania, iż pozwany, który zainicjował przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, wykazał, że awaria skrzyni biegów w dniu 16 grudnia 2013 r. miała charakter eksploatacyjny.

Mając na względzie powyższe, działając na podstawie 560 § 1 zd. 1 k.c. stosowanego a contrario w zw. z art. 559 k.c. (oba przepisy w brzmieniu sprzed 25 grudnia 2014 r.), stwierdzając że awaria skrzyni biegów nie wynikała z przyczyny tkwiącej w rzeczy sprzedanej przed przejściem niebezpieczeństwa uszkodzenia rzeczy, Sąd w punkcie I powództwo oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie II na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, obciążając nimi w całości powoda jako stronę przegrywającą. Z uwagi na konieczność ustalenia i przyznania wynagrodzenia biegłego za stawiennictwo na rozprawie w dniu 18 stycznia 2016 r., zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. szczegółowe wyliczenie tych kosztów Sąd pozostawił referendarzowi sądowemu.

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)